

Správa o mimoškolskej činnosti

Exkurzia

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Trnavský samosprávny kraj
4. Názov projektu	Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou v Trnavskom samosprávnom kraji 2
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY5
6. Názov školy	Spojená škola, Námestie sv. Štefana 1533/3, Dunajská Streda, org. zložka Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda 929 38
7. Názov mimoškolskej činnosti	Exkurzia- ARBORÉTUM MLYŇANY SAV
8. Dátum uskutočnenia mimoškolskej činnosti	26. 04. 2023
9. Miesto uskutočnenia mimoškolskej činnosti	Návšteva ARBORÉTA MLYŇANY SAV, Vieska nad Žitavou, č.178
10. Meno lektora mimoškolskej činnosti	Ing. Ivan Ťrögi
11. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.dunagro.sk www.trnava-vuc.sk

12. Manažérske zhrnutie:

13. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Témy stretnutia :

1. Úvod, organizácia exkurzie

2. Návšteva ARBORÉTA MLYŇANY SAV, Vieska nad Žitavou, č.178

Exkurzia sa uskutočnil dňa 26. 04. 2023 v čase od 8.00 - do 16.00 hod.

1.Úvodné inštrukcie

2. Návšteva ARBORÉTA MLYŇANY SAV, Vieska nad Žitavou, č.178

Cieľom exkurzie je oboznámiť študentov Dendroexozície, ako expozície drevín a zbierky drevín, o výskumnú činnosť Oddelenia dedrobiológie. Cieľom je zvýšiť prírodovednú, odbornú a jazykovú gramotnosť.

Arborétum Mlyňany Slovenskej akadémie vied je chránený areál v obci Tesárske Mlyňany a Vieska nad Žitavou v okrese Zlaté Moravce.

Má rozlohu 67 ha, a za chránený areál bol vyhlásený v roku 1951. V súčasnosti je arborétum vedeckým pracoviskom SAV. Pre verejnosť je sprístupnené celoročne, s výnimkou niektorých sviatkov.

Ide o najvýznamnejšie dendrologické zariadenie Slovenska, v zbierkach ktorého sa nachádza viac ako 2300 druhov drevín zo Stredomoria, Ameriky, Afriky a Ázie.

Busta zakladateľa arboréta Mlyňany Štefana Ambrózy-Migazziho

Arborétum Mlyňany bolo založené v roku 1892 uhorským šľachticom dr. Štefanom Ambrózy-Migazzim. Štefan Ambrózy sobášom s Antóniou Migazziovou získal veľkostatok, ku ktorému prikúpil dubovo-hrabový lesík vo Vieske nad Žitavou.

V roku 1894 bola dokončená dominanta arboréta - Ambrózyho kaštieľ, a v roku 1905 bola ku kaštieľu dostavaná charakteristická veža.

Ako popud k vybudovaniu arboréta boli Ambrózemu jeho časté návštevy a pobyty uprostred vegetácie južného Talianska. Spolu s Ambrózom sa na budovaní od začiatku podieľal aj odborný záhradník Jozef Mišák.

Arborétum je situované na severnom okraji Podunajskej nížiny.

Pôdne pomery arboréta, nie sú príliš vhodné na pestovanie sempervirentov, preto si zakladateľ arboréta nechal dovážať humus, a pre ihličnany a niektoré stálo zelené dreviny rašelinu.

Arborétum Mlyňany leží na geologickom útvare mlado treťohornom a to na neogéne zastúpenom ílmi, pieskami a štrkopieskami.

Arborétum Mlyňany Slovenskej akadémie vied má v súčasnosti rozlohu 67 ha. Jeho najstaršou časťou je Ambrózyho park, ktorý tvorí jadro parku. Postupne pribúdali aj ďalšie časti. Hlavná prehliadková trasa meria 4,5 km a vedie Ambrózyho parkom, Severoamerickou a Východoázijskou plochou až k východu z parku.

Rozloha Ambrózyho parku je 40 ha. Bol založený v pôvodnom dubovo hrabovom lesíku. Postupne sa vyrúbaval pôvodný porast a sadili ušľachtilé dreviny. Do súčasnosti sa zachovali okrajové časti pôvodného porastu. Park obsahuje unikátnu zbierku vždyzelených listnatých drevín a ihličnín. V tejto časti sa nachádza kaštieľ.

Dominanta arboréta Mlyňany - kaštieľ Štefana Ambrózy-Migazziho

Východoázijská plocha- pagoda pri čínskom jazierku

Rozloha Východoázijskej plochy je 14 ha. Začala sa budovať v roku 1960. Oddelenia:

- Ďaleký východ
- Severná Čína
- Stredná Čína
- Južná Čína
- Himaláje
- Kaukaz
- Japonsko

Severoamerická plocha- Rozloha Severoamerickej plochy je 7,5 ha. Bola založená v roku 1974.

Kórejská plocha- Rozloha Kórejskej plochy je 5,5 ha. Je to najnovšia časť parku. Vedie cez ňu samostatný prehliadkový okruh. Bola založená v roku 1985.

Slovenská plocha -Rozloha Slovenskej plochy je 5 ha. Je to najnovšia časť parku, začala sa budovať v roku 1992. Vedie cez ňu náučný chodník, označený modrou farbou.

Stručná história

- 1892 - Dr. Štefan Ambrózy-Migazzi založil arborétum. Jeho prvým záhradníkom bol Jozef Mišák.
- 1894 - Dostaval sa kaštieľ v areáli parku, začali sa prvé výsadby v parku v blízkosti kaštieľa.
- 1905 - Dostavala sa veža kaštieľa.
- 1905 - 1910 - Uskutočnila sa najväčšia intenzita výsadby.
- 1914 - Štefan Ambrózy-Migazzi opustil Arborétum a ponechal ho na starosť Jozefovi Mišákovi, začiatok Prvej svetovej vojny spôsobil obmedzenie výsadby.
- 1928/1929 - katastrofálna zima vážne poškodila park.
- 1931 - Starostlivosť o park prevzal Jozef Richtár.
- 1947 - Park bol zoštatnený a prešiel do údržby Povereníctva školstva a osvetly.
- 30. mája 1951 - Arborétum bolo vyhlásené za prírodnú rezerváciu a stalo sa samostatným vedeckým ústavom Prírodovednej fakulty Slovenskej univerzity.
- 11. november 1951 - Zbor povereníkov rozhodol o prevzatí Arboréta Slovenskou akadémiou vied.
- 1. január 1953 - Arborétum prebrala Slovenská akadémia vied. Začala záchrana, rekonštrukcia a zveľaďovanie objektu.
- 1960 - Uskutočnila sa prvá expedícia do Číny na získavanie biologického materiálu.
- 1982 - 1985 - Uskutočnili sa expedície do Kórey.
- Noc z 25. na 26. júna 2008 - Silný vietor s rýchlosťou až 144 km/h vyvrátil, zlomil a zničil 26 vzácnych stromov a ďalších drevín.

Stručná anotácia

Arborétum v Tesárskech Mlyňanoch patrí k najväčším a najkrajším v celej strednej Európe.

Nachádza sa tu viac ako 2300 druhov drevín zo všetkých končín sveta. Rozľahlý areál lesoparku je rozdelený na viacero častí – nájdeme tu oddelenie japonské, čínske, kórejské, himalájske, severoamerické atď. Tieto oddelenia sú zariadené drobnou architektúrou zodpovedajúcou tej ktorej oblasti. Okrem drevín možno v arboréte obdivovať i krásne kvetinové záhony. Azda najväčšími vyčerpávajú dych rôznofarebné bohaté kvitnúce rododendrony.

Atmosféru arboréta dotvára aj reprezentatívny kaštieľ, v ktorom je inštalovaná expozícia venovaná zakladateľovi lesoparku, grófovi Ambrózymu.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Ivan Ťrögi
Dátum	26. 04. 2023
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. László Szabó
Dátum	26. 04. 2023
Podpis	